

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : 15014783-610[1887]-131060
Konu: Yazılı Soru Önergesi

31.12.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/08/2014 tarihli ve 43452547-120.07.[7/50013]-192715 sayılı yazınız.

Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Kemalettin YILMAZ'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip etmiş olduğu 7/50013 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiği üzere, Anayasamızın 73 üncü maddesinde; “Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür...Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır...” hükmü yer almaktadır.

Öte yandan *vergi* kavramı, devletin egemenlik gücüne dayanarak ekonomik, mali ve sosyal amaçlı kamu giderlerini finanse etmek için vatandaşlarından mali güçlerine göre belirli kurallar dâhilinde cebren ve karşılıksız olarak aldığı ekonomik değerler olarak tanımlanmaktadır. Verginin konusunu ise doğrudan doğruya veya dolaylı olarak kaynağını teşkil eden iktisadi unsurlar oluşturmaktadır. Mali literatürde vergiler, kaynağına göre gelir, harcamalar ve servet üzerinden alınan vergiler olarak ayırma tabi tutulmaktadır.

Kamu giderlerinin yegane finansman aracı olan vergi, bu temel fonksiyonunun yanı sıra, bir ekonomi politikası aracı olarak devletin iktisadi ve sosyal amaçlarını gerçekleştirmek için de kullanılmaktadır. Harcamalar üzerinden alınan vergiler, tüketici tercihlerini doğrudan etkilediği için gelişmiş ekonomilerce, gerek fiskal amaçların sağlanmasında gerekse tasarrufların artırılması gibi saiklerle etkin bir maliye politikası aracı olarak sıklıkla tercih edildiği görülmektedir.

Avrupa Birliği müktesebatına uyum çerçevesinde, dünyadaki birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de 2002 yılında özel tüketim vergisi uygulamaya konulmuş ve akaryakıt üzerinden, Avrupa Birliği ülkeleri uygulamalarında olduğu gibi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi alınması sağlanmıştır.

Dolayısıyla akaryakıt üzerinden alınan katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi oran ve tutarları, fiskal etkiler dışında yatırım, tasarruf gibi iktisadi göstergeler ile toplum sağlığı ve çevre gibi sosyal unsurlar da gözeterek belirlenmekte olup, bu ürünler üzerindeki vergi yükü dünya piyasalarında oluşan varil fiyatları doğrultusunda sürekli değişkenlik göstermektedir.

Diğer taraftan yıllar itibarıyla, petrol ve doğalgaz ürünleri üzerinden tahsil edilen ÖTV, dahilde ve ithalde alınan toplam KDV ile toplam vergi gelirlerine ilişkin bilgilere, Bakanlığımız Muhasebat Genel Müdürlüğünün "www.muhasibat.gov.tr" adresinden ulaşılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı